

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4C/186/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114226903
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Líšková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1114226903.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I, sudkyňou JUDr. Martinou Líškovou, v právnej veci navrhovateľa: T. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. W. XX, XXX XX X., zastúpeného JUDr. Stanislavom Rešutíkom, advokátom, Nám. M. R. Štefánika 29/36, 977 01 Brezno, proti odporcovi: Štátna pokladnica, Radlinského 32, 810 05 Bratislava, IČO: 36 065 340, o zaplatenie 215,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 25.09.2014, došlým Okresnému súdu Bratislava I dňa 29.09.2014, domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 215,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 50,- eur od 26.09.2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 55,- eur od 09.01.2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne zo sumy 110,- eur od 04.05.2013 do zaplatenia. Uplatnil si aj trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 83,88 eur a iných trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku z návrhu na začatie konania v sume 16,50 eur.

Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ, ako fyzická osoba, omylom a bez právneho dôvodu poukázal na účet odporcu, ako orgánu štátnej správy - rozpočtovej organizácii, nasledovné platby: 1. dňa 25.09.2012 sumu 50,- eur na č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol: XXXXXXXXXXX, z účtu navrhovateľa: XXXXXXXXXXX/XXXX, 2. dňa 08.01.2013 sumu 55,- eur na č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol: XXXXXXXXXXX, z účtu navrhovateľa: 304323968/0900, 3. dňa 03.05.2013 sumu 110,- eur na č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol: XXXXXXXXXXX, z účtu navrhovateľa: XXXXXXXXXXX/XXXX. Uviedol, že pôvodne uplatňoval vrátenie sumy 215,- eur prostredníctvom svojej banky - Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, zo dňa 03.09.2013. Banka na jeho podanie písomne reagovala dňa 04.09.2013 tak, že uviedla, že požiadala banku príjemcu (odporcu) o vrátenie sumy 215,- eur na účet navrhovateľa najneskôr do 17.09.2013. Podľa výpisu z účtu navrhovateľa bola však táto výzva na klientské storno odmietnutá. Následne, napriek písomnej výzve navrhovateľa, vyhotovenej písomne dňa 15.01.2014 právnym zástupcom navrhovateľa, doručenej odporcovi dňa 23.01.2014, odporca svoj záväzok nesplnil. Odporca v písomnej odpovedi zo dňa 28.01.2014 uviedol, že odporca nemá žiadny záväzok spočívajúci vo vrátení sumy 215,- eur voči navrhovateľovi. Keďže odporca svoj peňažný záväzok nesplnil, domáha sa navrhovateľ týmto návrhom zaplatenia sumy 215,- eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania si uplatnil odkazom na ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 20/2013 Z. z.

Súd, v zmysle § 114 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "OSP"), uložil odporcovi uznesením č. k. 4C/186/2014-21 zo dňa 14.10.2014, aby sa k veci písomne vyjadril v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia, a zároveň ho v uznesení poučil, že v prípade, ak bez vážneho dôvodu túto povinnosť nesplní, súd môže rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania. Spolu s týmto uznesením súd doručil odporcovi návrh na začatie konania s jeho prílohami, ako aj poučenie pre účastníka občianskeho súdneho konania o jeho procesných právach a povinnostiach v súlade s § 5 ods. 1 OSP obsahujúce, okrem iných, i poučenie podľa § 120 ods. 1 a 4 OSP. Predmetné uznesenie bolo doručené odporcovi do vlastných rúk dňa 20.10.2014.

Odporca sa k návrhu na začatie konania a jeho prílohám písomne vyjadril podaním zo dňa 24.10.2014, došlým súdu dňa 28.10.2014. Vo vyjadrení uviedol, že navrhovateľom uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Odkazom na ustanovenie § 92 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o bankách"), ktorý sa vzťahuje aj na štátnu pokladnicu, poukázal na to, že Štátna pokladnica by bola povinná navrhovateľovi poskytnúť údaje na identifikáciu klienta za predpokladu, ak by navrhovateľ podal žiadosť v zmysle § 92 zákona o bankách, avšak takáto žiadosť nebola Štátnej pokladnici doručená. Odporca uviedol, že nemá voči navrhovateľovi žiadny záväzok spočívajúci vo vrátení sumy 215,- eur s príslušenstvom, teda nedošlo zo strany odporcu k bezdôvodnému obohateniu. Zdôraznil, že v zmysle platnej legislatívy by si mal navrhovateľ uplatniť svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia u klienta Štátnej pokladnice, ktorý je príjemcom predmetných platieb, nie voči Štátnej pokladnici, ktorá je v zmysle § 2 ods. 3 písm. f) zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytovateľom platobných služieb (nedostatok pasívnej legitímácie v predmetnom konaní). Poukázaním na nedostatok pasívnej legitímácie v tomto konaní označil návrh na začatie konania voči Štátnej pokladnici, ako odporcovi, za bezpredmetný žiadajúc jeho zamietnutie.

Vyjadrenie odporcu k návrhu na začatie konania súd doručil navrhovateľovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu, ktorý ho prevzal dňa 10.11.2014. Navrhovateľ na vyjadrenie odporcu k veci nereagoval.

Podľa § 115a ods. 2 OSP, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 OSP, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 OSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol a rozsudok verejne vyhlásil podľa § 156 ods. 1 OSP dňa 29.02.2016 o 09:30 hod. bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP, nakoľko ide o drobný spor.

Súd rozhodol na základe účastníkmi konania predložených listinných dôkazov obsiahnutých v predmetnom súdnom spise, a to oboznámením sa s návrhom na začatie konania; prílohami k návrhu na začatie konania: výpismi z účtu navrhovateľa zo dňa 25.09.2012, 08.01.2013, 03.05.2013; Potvrdením o prijatí podania klienta č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.09.2013; Odpoveďou banky navrhovateľa zo dňa 04.09.2013; výpisom z účtu navrhovateľa o odmietnutí výzvy na klientské storno; Výzvou navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 15.01.2014; fotokópiou doručienky svedčiacej o prevzatí výzvy odporcom dňa 23.01.2014; Odpoveďou odporcu zo dňa 28.01.2014; Vyjadrením odporcu k návrhu na začatie konania a jeho prílohám zo dňa 24.10.2014, doručeným súdu dňa 28.10.2014; ostatným spisovým materiálom; z ktorých zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z Výpisu z účtu navrhovateľa zo dňa 25.09.2012 vyplýva, že navrhovateľ zo svojho účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX realizoval príkaz na úhradu čiastky 50,- eur v prospech účtu odporcu XXXXXXXXXXXX/XXXX, W.: XXXX, P.: XXXXXXXXXXXX, poznámka: L. W.-T. XX.

Z Výpisu z účtu navrhovateľa zo dňa 08.01.2013 vyplýva, že navrhovateľ zo svojho účtu č. XXXXXXXXXX/XXXX realizoval príkaz na úhradu čiastky 55,- eur v prospech účtu odporcu XXXXXXXXXX/XXXX, W.: XXXX, P.: XXXXXXXXXX, L.: L. W. T.Č. XX X..

Z Výpisu z účtu navrhovateľa zo dňa 03.05.2013 vyplýva, že navrhovateľ zo svojho účtu č. XXXXXXXXXX/XXXX realizoval príkaz na úhradu čiastky 110,- eur v prospech účtu odporcu XXXXXXXXXX/XXXX, W.: XXXX, P.: XXXXXXXXXX, L.: L. W. T. X..

Potvrdením o prijatí podania Klienta pod číslom XXXXXXXXXX zo dňa 03.09.2013 potvrdila Slovenská sporiteľňa, a. s., že navrhovateľ, ako jej klient, dňa 03.09.2013 o 13:09 hod. uskutočnil podanie, ktorého predmetom je ohlásenie skutočnosti, že navrhovateľ realizoval dňa 08.01.2013 v sume 55 eur, 03.05.2013 v sume 110 eur a 25.09.2012 v sume 50 eur úhradu na č. ú.: XXXXXXXXXX/XXXX, P.: XXXXXXXXXX - omylom. Dané finančné prostriedky sa mu na jeho účet nevrátili. Klient žiada o vrátenie daných troch platieb.

V Odpovedi Slovenskej sporiteľne, a. s., zo dňa 04.09.2013 na žiadosť o vrátenie platby adresovanej navrhovateľovi, oznámila banka navrhovateľovi, že požiadala banku príjemcu o vrátenie navrhovateľom omylom zrealizovaných platieb na účet navrhovateľa najneskôr do 17.09.2013. Zároveň ho informovala, že navrhovateľ si bude môcť preveriť skutočnosť, či príjemca vyhovel žiadosti o vrátenie príjemcom požadovanej platby, v obratoch jeho účtu nasledovne: - pri akceptovaní žiadosti o vrátenie platby príjemcom bude uvedený obrat s popisom "Akceptácia klientského storna", - pri neakceptácii žiadosti o vrátenie platby príjemcom bude obrat uvedený ako nerealizovaná transakcia s popisom obratu "Odmietnutie výzvy na klientské storno" a súčasne bude uvedený aj dôvod odmietnutia.

Z výpisu z účtu navrhovateľa za účtovné obdobie 01.09.2013 - 30.09.2013 vyplýva, že odporca neakceptoval žiadosť banky navrhovateľa (Slovenskej sporiteľne, a. s.) o vrátenie platby príjemcom, nakoľko z tohto výpisu z účtu navrhovateľa sú zrejmé nerealizované transakcie s popisom obratu "Odmietnutie výzvy na klientské storno" vo všetkých troch prípadoch platieb. Jedná sa o nezrealizované transakcie zo dňa 18.09.2013 s popisom transakcie: Príjemca odmietol vrátiť platbu.

Následne navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval Výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 15.01.2014 odporcu na splnenie záväzku spočívajúceho vo vrátení sumy 215,- eur v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka na účet navrhovateľa v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Vo výzve ho upozornil, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude nútený vymáhať tento nárok súdnou cestou. Z fotokópie doručenky vyplýva, že odporca prevzal výzvu dňa 23.01.2014.

Odporca reagoval na výzvu navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia Odpoveďou zo dňa 28.01.2014 adresovanou právnomu zástupcovi navrhovateľa. Obsahom tejto odpovede je oznámenie odporcu, že Štátna pokladnica nemá žiadny záväzok spočívajúci vo vrátení sumy 215,- eur voči navrhovateľovi. Súčasne odporca poukázal na skutočnosť, že podľa § 92 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné aj bez súhlasu klienta poskytnúť údaje na identifikáciu tohto klienta, údaje o čísle jeho účtu a údaje o platobnej operácii na základe písomnej žiadosti osobe, ktorá odovzdá banke alebo pobočke zahraničnej banky písomné vyhlásenie, že a) v dôsledku chyby pri vykonávaní platobného alebo zúčtovacieho styku utrpela majetkovú ujmu, ktorá spočíva v prevode a pripísaní jej patriacich alebo ňou spravovaných peňažných prostriedkov na účet klienta a, b) na vymáhanie takto vzniknutého bezdôvodného obohatenia sú nevyhnuté údaje na identifikáciu tohto klienta a údaje o jeho účte, na ktorý boli pripísané peňažné prostriedky v dôsledku chyby podľa písmena a).

Z odporcovho Vyjadrenia k návrhu na začatie konania a jeho prílohám zo dňa 24.10.2014, došlého súdu dňa 28.10.2014., vyplýva, že navrhovateľom uplatnený nárok neuznáva v celom rozsahu. Zdôraznil, že § 92 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa vzťahuje aj na štátnu pokladnicu, a že podľa neho by bola Štátna pokladnica povinná navrhovateľovi poskytnúť údaje na identifikáciu klienta za predpokladu, ak by navrhovateľ podal žiadosť v zmysle § 92 zákona o bankách. Objasnil, že takáto žiadosť navrhovateľa nebola Štátnej pokladnici doručená. Mal za to, že z tohto dôvodu nemá voči navrhovateľovi žiadny záväzok spočívajúci vo vrátení sumy 215,- eur s príslušenstvom, a teda nedošlo zo strany odporcu

k bezdôvodnému obohateniu. Namietol nedostatok pasívnej legitímácie v predmetnom konaní tvrdiac, že navrhovateľ si mal uplatniť svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia u klienta Štátnej pokladnice, ktorý je príjemcom predmetných platieb, nie voči Štátnej pokladnici, ktorá je v zmysle § 2 ods. 3 písm. f) zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytovateľom platobných služieb. Z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporcu v tomto konaní žiadal návrh zamietnuť.

Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky zákonník"), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 2 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, systém štátnej pokladnice zabezpečuje tieto činnosti: b) vedenie a správu účtov klientov, c) realizáciu platobnej operácie 2 klientov. Poznámka 2 odkazuje na § 2 ods. 2 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, platobnou operáciou sa rozumie vklad finančných prostriedkov, výber finančných prostriedkov alebo prevod finančných prostriedkov na pokyn platiteľa alebo príjemcu alebo prostredníctvom príjemcu poskytovateľovi platobných služieb vykonávaný v rámci platobných služieb podľa odseku 1 písm. a) až f).

Podľa § 2 ods. 3 písm. f) zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, poskytovateľom platobných služieb sa rozumie Štátna pokladnica.

Podľa § 2a ods. 1 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, klient je:

- a) štátna rozpočtová organizácia,
- b) štátna príspevková organizácia,
- c) štátny fond,
- d) Sociálna poisťovňa,
- e) zdravotná poisťovňa,
- f) Slovenský pozemkový fond,
- g) Fond národného majetku Slovenskej republiky,
- h) verejná vysoká škola,
- i) vyšší územný celok, rozpočtová organizácia vyššieho územného celku a príspevková organizácia vyššieho územného celku,
- j) právnická osoba, v ktorej je zriadená implementačná agentúra pre programy financované z prostriedkov Európskej únie, ktorá nie je klientom uvedeným v písmenách a) až i),
- k) Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,
- l) subjekt verejnej správy neuvedený v písmenách a) až k) na základe písomnej dohody so Štátnou pokladnicou po predchádzajúcom písomnom súhlase ministerstva,
- m) štátny podnik, právnická osoba, v ktorej má štát majetkovú účasť, a právnická osoba zriadená osobitným zákonom, ktoré nie sú klientom uvedeným v písmenách a) až l), na základe písomnej dohody so Štátnou pokladnicou uzavretou po predchádzajúcom písomnom súhlase ministerstva.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďuje sa orgán štátnej správy s názvom Štátna pokladnica ako rozpočtová organizácia zapojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva. Cieľom Štátnej pokladnice je zabezpečiť realizáciu rozpočtu klienta.

Podľa § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Štátna pokladnica zabezpečuje a vykonáva pre svojich klientov tuzemské prevody.

Podľa § 21a zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pri ochrane a poskytovaní informácií a dokladov Štátnej pokladnice alebo agentúry o finančných operáciách, platobných operáciách alebo iných obchodoch týkajúcich sa klientov alebo iných účastníkov finančného trhu sa postupuje rovnako ako pri ochrane a poskytovaní informácií a dokladov, ktoré sa týkajú platobných služieb alebo iných bankových obchodov a sú predmetom bankového tajomstva.29b)

Poznámka 29b) odkazuje na § 91 a 92 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; § 88 ods. 1 a 2 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; § 8 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení zákon č. 747/2004 Z. z.

Podľa § 92 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné aj bez súhlasu klienta poskytnúť údaje na identifikáciu tohto klienta, údaje o čísle jeho účtu a údaje o platobnej operácii na základe písomnej žiadosti osobe, ktorá odovzdá banke alebo pobočke zahraničnej banky písomné vyhlásenie, že a) v dôsledku chyby pri vykonávaní platobného alebo zúčtovacieho styku utrpela majetkovú ujmu, ktorá spočíva v prevode a pripísaní jej patriacich alebo ňou spravovaných peňažných prostriedkov na účet klienta a, b) na vymáhanie takto vzniknutého bezdôvodného obohatenia sú nevyhnuté údaje na identifikáciu tohto klienta a údaje o jeho účte, na ktorý boli pripísané peňažné prostriedky v dôsledku chyby podľa písmena a).

Z dôkazov produkovaných v konaní je nepochybné, že navrhovateľ realizoval dňa 25.09.2012 zo svojho účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX príkaz na úhradu čiastky 50,- eur v prospech účtu odporcu XXXXXXXXXXXX/XXXX, W.: XXXX, P.: XXXXXXXXXXXX, L.: L. W.N.-T. XX. Dňa 08.01.2013 navrhovateľ zo svojho účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX realizoval ďalší príkaz na úhradu čiastky 55,- eur v prospech účtu odporcu XXXXXXXXXXXX/XXXX, W.: XXXX, P.: XXXXXXXXXXXX, L.T.: L. W. T. XX X.. Dňa 03.05.2013 navrhovateľ realizoval zo svojho účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX príkaz na úhradu čiastky 110,- eur v prospech účtu odporcu XXXXXXXXXXXX/XXXX, W.: XXXX, P.: XXXXXXXXXXXX, L.T.: L. W. T. X.. Následne navrhovateľ uskutočnil dňa 03.09.2013 o 13:09 hod. podanie svojej banke: Slovenskej sporiteľni, a. s. Predmetom tohto podania bolo ohlásenie skutočnosti, že navrhovateľ realizoval dňa 08.01.2013 v sume 55 eur, 03.05.2013 v sume 110 eur a 25.09.2012 v sume 50 eur úhradu na č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, P.: XXXXXXXXXXXX - omylom. Dané finančné prostriedky sa mu na jeho účet nevrátili. Navrhovateľ, ako klient svojej banky: Slovenskej sporiteľne, a. s., žiadal o vrátenie daných troch platieb. Túto skutočnosť potvrdila banka navrhovateľa: Slovenská sporiteľňa, a. s., v Potvrdení o prijatí podania Klienta pod číslom XXXXXXXXXXX zo dňa 03.09.2013. V Odpovedi Slovenskej sporiteľne, a. s., zo dňa 04.09.2013 na žiadosť o vrátenie platby adresovanej navrhovateľovi, oznámila banka navrhovateľovi, že požiadala banku príjemcu (t. j. odporcu) o vrátenie navrhovateľom omylom zrealizovaných platieb na účet navrhovateľa najneskôr do 17.09.2013. Zároveň ho informovala, že navrhovateľ si bude môcť preveriť skutočnosť, či príjemca vyhovel žiadosti o vrátenie príjemcom požadovanej platby, v obratoch jeho účtu nasledovne: - pri akceptovaní žiadosti o vrátenie platby príjemcom bude uvedený obrat s popisom "Akceptácia klientského storna", - pri neakceptácii žiadosti o vrátenie platby príjemcom bude obrat uvedený ako nerealizovaná transakcia s popisom obratu "Odmietnutie výzvy na klientské storno" a súčasne bude uvedený aj dôvod odmietnutia. Odporca neakceptoval žiadosť banky navrhovateľa (Slovenskej sporiteľne, a. s.) o vrátenie platby príjemcom. Táto skutočnosť je preukázaná Výpisom z účtu navrhovateľa za účtovné obdobie 01.09.2013 - 30.09.2013, z ktorého sú zrejmé nerealizované transakcie s popisom obratu "Odmietnutie výzvy na klientské storno" vo všetkých troch prípadoch platieb. Ide o nezrealizované transakcie zo dňa 18.09.2013 s popisom transakcie: Príjemca odmietol vrátiť platbu. Po neúspešnosti žiadosti navrhovateľa o vrátenie omylom realizovaných platieb uskutočnenej

prostredníctvom jeho banky: Slovenskej sporiteľne, a. s., vyzval navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu Výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 15.01.2014 odporcu na splnenie záväzku spočívajúceho vo vrátení sumy 215,- eur v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka na účet navrhovateľa v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Vo výzve ho upozornil, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude nútený vymáhať tento nárok súdnou cestou. Z fotokópie doručenky vyplýva, že odporca prevzal výzvu dňa 23.01.2014. Odporca reagoval na výzvu navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia Odpoveďou zo dňa 28.01.2014 adresovanou právnemu zástupcovi navrhovateľa. Oznamoval mu v nej, že Štátna pokladnica nemá žiadny záväzok spočívajúci vo vrátení sumy 215,- eur voči navrhovateľovi, a že podľa § 92 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý sa vzťahuje aj na odporcu v zmysle citovaného § 21a zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné aj bez súhlasu klienta poskytnúť údaje na identifikáciu tohto klienta, údaje o čísle jeho účtu a údaje o platobnej operácii na základe písomnej žiadosti osobe, ktorá odovzdá banke alebo pobočke zahraničnej banky písomné vyhlásenie, že a) v dôsledku chyby pri vykonávaní platobného alebo zúčtovacieho styku utrpela majetkovú ujmu, ktorá spočíva v prevode a pripísaní jej patriacich alebo ňou spravovaných peňažných prostriedkov na účet klienta a, b) na vymáhanie takto vzniknutého bezdôvodného obohatenia sú nevyhnuté údaje na identifikáciu tohto klienta a údaje o jeho účte, na ktorý boli pripísané peňažné prostriedky v dôsledku chyby podľa písmena a). Touto odpoveďou odporca navrhovateľovi objasnil, že odporca by bol povinný navrhovateľovi poskytnúť údaje na identifikáciu klienta len za predpokladu, ak by navrhovateľ podal písomnú žiadosť v zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súd zhodne s názorom odporcu konštatuje, že nakoľko takáto písomná žiadosť navrhovateľa, ktorou by odovzdal odporcovi písomné vyhlásenie, že a) v dôsledku chyby pri vykonávaní platobného alebo zúčtovacieho styku utrpela majetkovú ujmu, ktorá spočíva v prevode a pripísaní jej patriacich alebo ňou spravovaných peňažných prostriedkov na účet klienta a, b) na vymáhanie takto vzniknutého bezdôvodného obohatenia sú nevyhnuté údaje na identifikáciu tohto klienta a údaje o jeho účte, na ktorý boli pripísané peňažné prostriedky v dôsledku chyby podľa písmena a); nebola zo strany navrhovateľa odporcovi doručená, nemohol odporca poskytnúť odporcovi, aj bez súhlasu klienta (príjemcu platieb omylom zrealizovaných navrhovateľom), údaje na identifikáciu tohto klienta, údaje o čísle jeho účtu a údaje o platobnej operácii.

V konaní nebolo preukázané, ktorý zo subjektov vymedzených v citovanom ustanovení § 2a ods. 1 písm. a) až m) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je klientom odporcu, t. j. príjemcom platieb omylom zrealizovaných navrhovateľom. Pre právne posúdenie predmetnej veci to však nie je podstatné, pretože súd, na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov, dospel k záveru, že predmetná žaloba na plnenie podľa § 80 písm. b) OSP je podaná proti odporcovi (žalovanému) ako pasívne vecne nelegitimovanému subjektu.

Predmetný návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ domáha od odporcu zaplata sumy 215,- eur s príslušenstvom, treba považovať za žalobu na plnenie podľa § 80 písm. b) OSP. Jedným zo základných predpokladov úspešnosti takejto žaloby je aj skutočnosť, že účastníci sú vecne legitimovaní. Všeobecne sa pod vecnou legitimitáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca /navrhovateľ/) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný /odporca/) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). Právnym základom tohto súdnu cestou vymáhaného právneho nároku aktívne vecne legitimovaného subjektu (navrhovateľa) je porušenie zákonnej povinnosti (vydania bezdôvodného obohatenia v zmysle citovaného ustanovenia § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na citované ustanovenia § 488 a 489 Občianskeho zákonníka) pasívne vecne nelegitimovaného subjektu (odporcu). Pasívne vecne legitimovaným subjektom v tejto súdnej veci je, na základe všetkých vyššie uvedených skutočností, klient odporcu (klient Štátnej pokladnice), ktorý je príjemcom predmetných platieb omylom zrealizovaných navrhovateľom, nakoľko on je subjektom hmotnoprávnej povinnosti. Odporca (Štátna pokladnica) ako orgán štátnej správy - rozpočtová organizácia zapojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva, je iba poskytovateľom platobných služieb v zmysle citovaného ustanovenia § 2 ods. 3 písm. f) zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom systém Štátnej pokladnice zabezpečuje, okrem iných činností, aj vedenie a správu účtov klientov, a realizáciu platobnej operácie

klientov podľa citovaného ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V danom prípade odporca (Štátna pokladnica) iba zabezpečila a vykonala pre svojho klienta tuzemský prevod, tak ako jej to vyplýva z citovaného ustanovenia § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, o kom navrhovateľ tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (odporca), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú ide v konaní. Ak v konaní vyjde najavo, že odporca nie je pasívne vecne legitimovaný (ako je tomu v tomto konaní), súd návrh (žalobu) bez ďalšieho zamietne. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa navrhovateľ domnieva, že subjekt, proti ktorému jeho návrh smeruje, je účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či ním skutočne je alebo nie je.

Na základe uvedeného zistenia, že odporca nie je v danom konaní pasívne vecne legitimovaný, súd návrh zamietol v prvom výroku enunčiátu rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania potrebných na účelné bránenie práva proti navrhovateľovi, ktorý vo veci úspech nemal, pretože úspešný odporca si trovy konania neuplatnil a ani zo spisu mu žiadne nevyplývajú. Súd preto rozhodol v druhom výroku enunčiátu rozsudku, že odporcoví náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava I, na Krajský súd v Bratislave.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 OSP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).